

Sygn. akt V U 221/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Radosław Buko**

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Pezena

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2013 roku w Słupsku

odwołania T. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 14 stycznia 2013 roku znak (...)

w sprawie **T. T.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu T. T. prawo do emerytury na podstawie art.184 w zw. z art.32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2009 roku numer 153 poz. 1227 ze zm.) od dnia 4 stycznia 2013 roku, nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego

UZASADNIENIE

Ubezpieczony T. T. wniósł odwołanie od decyzji z dnia 14 stycznia 2013 roku , znak: (...) domagając się jej zmiany, poprzez przyznanie prawa do emerytury.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podniósł, iż organ rentowy bezzasadnie nie zaliczył mu do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 1 lutego 1971 roku do 14 lutego 1973 roku i od 18 lutego 1974 roku do 30 marca 1997 roku w Zakładach (...) S.A.

Pozwany organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych podnosząc, że w świadectwie pracy w warunkach szczególnych z dnia 30 listopada 2001r. powołano przepisy resortowe, a wymienione w dokumencie stanowiska zajmowane przez ubezpieczonego – operator urządzeń do produkcji łańcuchów, obsługa agregatu nie występują w tych przepisach. Nadto, wskazano że w tych okresach był zatrudniony także na innych stanowiskach.

Podnosząc powyższe argumenty pozwany wskazał, że T. T. nie udokumentował piętnastoletniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych i tym samym nie nabył prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony T. T., urodzony (...), lat 61, złożył w dniu 4 stycznia 2013 roku wniosek o emeryturę.

Wraz z wnioskiem przedłożył zaświadczenia i świadectwa pracy, którymi udokumentował niekwestionowany przez organ rentowy staż ubezpieczeniowy wynoszący 27 lat, 11 miesięcy i 12 dni.

Ubezpieczony nie należy do OFE.

Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 1 lutego 1971 roku do 14 lutego 1973 roku i od 18 lutego 1974 roku do 30 marca 1997 roku w Zakładach (...) S.A. w S., ponieważ w świadectwie pracy z dnia 30 listopada 2001r. powołano stanowisko – operator urządzeń do produkcji łańcuchów, obsługa agregatu, a także dlatego że w tych okresach był zatrudniony także na innych stanowiskach.

Zaskarżoną decyzją z dnia 14 stycznia 2013 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

dowód: **akta emerytalne**: wniosek k. 1 – 3, kwestionariusz k.4 , zaskarżona decyzja k.15

Ubezpieczony T. T.w okresie od 1 lutego 1971 roku do 30 listopada 2001 roku był zatrudniony w Zakładach (...) S.A.w S.na stanowiskach: robotnika, operatora agregatu, obsługi zrywarki, operatora urządzeń produkcji łańcuchów, ślusarza oczyszczacza, ślusarza na agregacie i kanale, kierowcy urządzeń transportowych – ślusarza (...).

W okresach od 1 lutego 1971 roku do 14 lutego 1973 roku i od 18 lutego 1974 roku do 30 marca 1997 roku faktycznie świadczył pracę na stanowisku operatora urządzeń do produkcji łańcuchów okrętowych przy obsłudze agregatów do produkcji łańcuchów-A6 i A7, a następnie jako oczyszczacz łańcuchów w kanale. Od 1 kwietnia 1997 roku był zatrudniony na stanowisku kierowcy ciągnika. Ubezpieczony pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Praca w charakterze operatora agregatu polegała na obsłudze urządzeń wyginających pręt do łańcuchów i ich zgrzewaniu. Elementy łańcuchów były nagrzewane do 900° C, a pracownik przebywał w bezpośredniej bliskości obrabianego elementu (ok.50 cm), co powodowało, że temperatura powietrza na stanowisku była bardzo wysoka. Przy pracach polegających na obróbce cieplej metali występują szkodliwe czynniki środowiska pracy mogące powodować negatywne skutki zdrowotne w szczególności takie jak; hałas, mikroklimat gorący, opary gazów powstających w trakcie obróbki.

Praca oczyszczacza polegała na oczyszczaniu łańcuchów, szlifowaniu, spawaniu, odbijaniu zendry, spawaniu.

Następnie od 1 kwietnia 1997 roku został przeniesiony na stanowisko kierowcy ciągnika. Praca polegała na wyciąganiu ciągnikiem łańcucha z agregatu, ich pęczkowaniu, przeciąganiu pod piec na tzw. małą halę, gdzie likwidowało się naprężenia powstałe podczas hartowania.

Ubezpieczony pracował razem z Z. A., J. S., J. P.. Praca współpracowników ubezpieczonego została uwzględniona przez organ rentowy jako praca w warunkach szczególnych.

Dowód: akta sprawy: zeznania świadków: Z. A., J. P., k. 23 verte , zeznania świadka: J. S. k.24, opinia biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy k.25 – 34, k 17, 17v, 20 – 25 akt sprawy VU 835/11, akta emerytalne Z. A. i J. S., k 90, 92 – 95 akt sprawy VU 1128/09

Praca ubezpieczonego od 1 lutego 1971 roku do 14 lutego 1973 roku (2 lata i 13 dni) i od 18 lutego 1974 roku do 30 marca 1997 roku (23 lata, 1 miesiąc i 12 dni) w Zakładach (...) S.A w S. była pracą w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku po doliczeniu spornego okresu pracy uwzględnionego przez organ rentowy posiada ponad 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Dowód: akta sprawy: zeznania świadków: Z. A., J. P., k. 23 verte , zeznania świadka: J. S. k.24, opinia biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy k.25 – 34, k 17, 17v, 20 – 25 akt sprawy VU 835/11, akta emerytalne Z. A. i J. S., k 90, 92 – 95 akt sprawy VU 1128/09

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego T. T. zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie było ustalenie uprawnień ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst : Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227) oraz przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 , poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z art.184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27

W myśl ust. 2 art. 184 emerytura przysługuje ubezpieczonym, którzy nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, to 25 lat w przypadku mężczyzny (art. 27 pkt 2). Wiek emerytalny wynika z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.), do którego odsyła art. 32 ust. 4 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Dla mężczyzny jest to 60 lat. Wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych przewidziany w przepisach dotychczasowych, o którym mowa w art. 184 ust. 1, to okres 15 lat, o czym stanowi § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że ubezpieczony T. T. ma ukończone 60 lat, nie jest członkiem OFE, posiada wymagany ponad 25 letni staż pracy liczony na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 01.01.1999 roku. Oznacza to, iż jedyną przesłanką którą musiał ubezpieczony udowodnić w przedmiotowej sprawie, było ustalenie czy ubezpieczony legitymuje się 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych na dzień 01.01.1999r.

Zgodnie § 22 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Jeżeli pracownik ubiega się o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty.

Jednak w spornych przypadkach, uwzględnienie okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach następuje po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków oraz wykonywania bezpośrednio i stale, w pełnym wymiarze czasu pracy tego zatrudnienia.

Organ rentowy odmówił ubezpieczonemu uwzględnienia okresu zatrudnienia od 1 lutego 1971 roku do 14 lutego 1973 roku i od 18 lutego 1974 roku do 30 marca 1997 roku w Zakładach (...) S.A w S., podnosząc że w świadectwie pracy w warunkach szczególnych z dnia 30 listopada 2001r. powołano przepisy resortowe, a wymienione w dokumencie stanowiska zajmowane przez ubezpieczonego – operator urządzeń do produkcji łańcuchów, obsługa agregatu nie występują w tych przepisach. Nadto, wskazano że w tych okresach był zatrudniony także na innych stanowiskach tj. kierowca urządzeń transportowych – kierowca ciągnika, a stanowisko to w podanych przepisach transportowych nie występuje.

Zważyć przy tym należy, że w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Według art. 473 § 1 kpc w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przed sądem przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i z przesłuchania stron.

Ten wyjątek od ogólnych zasad, wynikających z art. 247 KPC, sprawia, że każdy istotny fakt (np. taki, którego ustalenie jest niezbędne do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury), może być dowodzony wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (vide wyrok Sądu Najwyższego z 4 października 2007 r. I UK 111/07).

W ocenie Sądu jest oczywiste, iż brzmienie zajmowanego stanowiska, jakie widnieje w dokumentach prowadzonych i wystawionych przez pracodawcę nie może mieć rozstrzygającego znaczenia w sprawie. Decyduje rodzaj wykonywanej pracy, co nadto wynika z powołanych wyżej przepisów prawa, w szczególności art. 32 ust. 2 który stanowi, iż dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Rodzaje prac ustala się na podstawie powołanego już wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który w załączniku A do powyżej określonego rozporządzenia w Dziale III w pkt 67 i 70 wymienia prace przy obsłudze pieców grzewczych i obróbce cieplnej, transporcie materiałów na gorąco oraz transporcie wewnętrznym między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są w wykazie oraz nabijanie na gorąco obręczy na bezki metalowe oraz gięcie prętów przy produkcji łańcuchów

W tych okolicznościach rzeczą Sądu było zatem ustalenie, czy od 1 lutego 1971 roku do 14 lutego 1973 roku i od 18 lutego 1974 roku do 30 marca 1997 roku w Zakładach (...) S.A w S. czynności związane z pracą ubezpieczonego mogą być związane z pracą w warunkach szczególnych oraz w jakich konkretnie okresach i wymiarze dobowym ubezpieczony wykonywał te prace.

Brak ograniczeń co do środków dowodowych w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe oznacza to, że Sąd jest uprawniony do przeprowadzenia postępowania dowodowego, w tym z przesłuchania świadków na okoliczność okresu pracy odwołującego w warunkach szczególnych. Prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Z zeznań słuchanych w sprawie świadków Z. A. (k. 23v akt sprawy), J. P. (k. 23v – 24 akt sprawy) i J. S. (k. 24 v) wynika, iż że w spornych okresach ubezpieczony wykonywał czynności zaliczane do prac w szczególnych warunkach. Z zeznań tych wynika, że ubezpieczony wykonywał pracę przy obsłudze agregatu wyginającego pręty do łańcuchów, a następnie

zajmował się ich zgrzewaniem. Wykonywał również pracę oczyszczacza, która polegała na oczyszczaniu łańcuchów, szlifowaniu, spawaniu, odbijaniu zendry, spawaniu. Po 1 kwietnia 1997 roku został przeniesiony na stanowisko kierowcy ciągnika i wykonywał czynności polegające na wyciąganiu ciągnikiem łańcucha z agregatu, pęczkowaniu, przeciąganiu pod w wyznaczone miejsce.

Zeznania świadków Sąd uznał za wiarygodne albowiem były one stanowcze, logiczne, zgodne i wzajemnie się uzupełniały. Odnosi się to zarówno do rodzaju i okresów zajmowanych przez ubezpieczonego stanowisk, jak i rodzaju wykonywanych czynności. Świadkowie byli osobami, które miały bezpośredni kontakt z ubezpieczonym w trakcie świadczenia przez niego pracy w przedmiotowym zakładzie pracy, zorientowane zatem były w materii będącej przedmiotem ich zeznań. Nadto, były to osoby, których praca również została uwzględniona do pracy w warunkach szczególnych.

Zeznania te znajdują oparcie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym w postaci akt osobowych ubezpieczonego oraz akt emerytalnych Z. A. i J. S. z okresu zatrudnienia w Zakładach (...).

Celem ustalenia, czy ubezpieczony pracował w warunkach szczególnych Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, który ocenił, że w okresie zatrudnienia od 1 lutego 1971 roku do 14 lutego 1973 roku (2 lata i 13 dni) i od 18 lutego 1974 roku do 30 marca 1997 roku w Zakładach (...) w S. ubezpieczony wykonywał prace wymienione w załącznikach do rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r. oraz do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie hutnictwa, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach.

Biegły posiadający wiadomości specjalne stwierdził, w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, że ubezpieczony w spornym okresie pracował w warunkach szczególnych. Do opinii biegłego w zakreślonym przez Sąd terminie oraz do zamknięcia rozprawy zastrzeżeń nie złożyła żadna ze stron.

W wyroku z dnia 30 marca 2000r. w sprawie II UKN 444/99 opublikowanym w OSNP 2001/17/543 Sąd Najwyższy stwierdził, że w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych organ rentowy ma pozycję strony (art. 477¹⁰ § 1 kpc), więc powinien przejawiać odpowiednią aktywność dowodową, między innymi wobec treści dowodu z opinii biegłych lekarzy sądowych, a w przeciwnym razie ponosi negatywne skutki prawne swej bierności, polegające zwłaszcza na zmianie wydanej decyzji czy oddaleniu wniesionego środka zaskarżenia.

Sąd miał na względzie, że opinia biegłych podlega, jak inne dowody ocenie według art. 233§1 kpc, lecz odróżniają ją szczególne kryteria oceny. Stanowią je zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziom wiedzy biegłych, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Przedmiotem opinii biegłych nie jest przedstawienie faktów, lecz ich ocena na podstawie wiedzy fachowej (wiadomości specjalnych). Nie podlega ona zatem weryfikacji, jak dowód na stwierdzenie faktów, na podstawie kryterium prawdy i fałszu.

Zgodnie z art. 233§1 kpc, Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego. Sąd nie jest związany opinią biegłych i ocenia ją na równi z innymi środkami dowodowymi w ramach swobodnej oceny dowodów.

Sąd dał w pełni wiarę powyższej opinii biegłego, gdyż została ona sporządzona przez osobę o specjalności odpowiednio dobranej do charakteru świadczonej przez ubezpieczonego pracy. Biegły w sposób wyczerpujący odniósł się do charakteru pracy ubezpieczonego, uwzględniając przy tym charakterystykę produkcji.

Podkreślić należy, że opinia biegłego była bardzo stanowcza, zbieżna z opiniami wydawanymi w sprawach VU 1128/09 i VU 835/11 Sądu Okręgowego w Słupsku i zasadnym było uznanie jej za w pełni wiarygodną.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że sposób motywowania oraz stopień stanowczości wniosków wyrażonych w opinii biegłych jest jednym z podstawowych kryteriów oceny dokonywanej przez sąd, niezależnie od kryteriów zgodności z

zasadami wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego oraz podstaw teoretycznych opinii (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27.11. 2000r. I CKN 1170/98 OSNC 2001 nr 4 poz. 84)

Niewątpliwe w niniejszej sprawie opinia biegłego jest stanowcza i zdecydowana, nie pozostawia wątpliwości co do faktu pracy w szczególnych warunkach w spornych okresach.

Zdaniem Sądu Okręgowego rozstrzygającej niniejszą sprawę brak jest podstaw do podzielenia stanowiska Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wyrażonego w sprawie VU 1128/09.

Zgodnie wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 22.04.2011 r., w sprawie I UK 351/10, wykazy resortowe mają charakter informacyjny, techniczno-porządkujący, uściślający. Taki wykaz resortowy ułatwia identyfikację określonego stanowiska pracy jako stanowiska pracy w szczególnych warunkach - w szczególności, jeśli w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia nie wymienia się konkretnych stanowisk, lecz operuje się pojęciem ogólnym. Nadto w wyroku z dnia 19.03.2012 r., w sprawie II UK 166/11, Sąd Najwyższy wyjaśnił również, że przepisy resortowe nie mają charakteru powszechnego i nie mogą kształtować praw podmiotowych.

Odnosnie waloru prawnego wykazów stanowisk ustalanych na podstawie delegacji zawartej w § 1 pkt 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r., nr 8, poz. 43) wypowiedział się wprost Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 grudnia 2004 roku, sygn. akt II UK 79/04, opublikowanym w OSNP 2005/14 poz. 214 w którego uzasadnieniu wskazał, że regulacja wydana na podstawie przedmiotowego przepisu nie jest prawem materialnym mogącym być podstawą skargi kasacyjnej. Wynika to stąd, że nie mieści się ona w kategorii źródeł powszechnie obowiązującego prawa wymienionych w art. 87 Konstytucji, do których zalicza się Konstytucję, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Unormowanie to zostało bowiem zawarte w zarządzeniu ministra, tj. szczególnym źródle prawa o charakterze wewnętrznym, które zgodnie z art. 93 ust. 2 Konstytucji, może być adresowane wyłącznie do podmiotów podległych organowi, który je wydał. Akty tego rodzaju nie mogą kształtować sytuacji prawnej podmiotu spoza układu organizacyjnego podległego organowi wydającemu dany akt, ani stanowić podstawy decyzji wobec obywateli, osób prawnych oraz innych podmiotów (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 10 czerwca 2003 r. i tam cyt. orzeczenia; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 20 lipca 2000 r. I SA 415/2000; wyrok Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2004 r. II UK 337/2003 OSNP 2004/22 poz. 392).

W okolicznościach niniejszej sprawy podkreślić należy, że zgodnie z regulacją zawartą w wykazie A dziale III pkt 67 i 70 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.) – nie budzi wątpliwości, że ubezpieczony wykonywał prace przy obsłudze pieców grzewczych i obróbce cieplnej, transporcie materiałów na gorąco oraz transporcie wewnętrznym między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są w wykazie oraz nabijanie na gorąco obręczy na beczki metalowe oraz gięcie prętów przy produkcji łańcuchów, zatem jego praca była świadczona w szczególnych warunkach w rozumieniu wyżej cytowanego rozporządzenia.

W tym stanie rzeczy sam fakt, że stanowisko zajmowane przez ubezpieczonego nie znalazło się w wykazie A Dziale III Zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 26.06.1985 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego nie może mieć istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Zważyć należy, iż przepisy dotyczące ubezpieczeń społecznych nie są niezmiennie w związku z czym ratio legis omawianej regulacji wymaga ustalenia prawa ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury na podstawie przepisów obowiązujących w dacie rozpatrywania sprawy. Istniejące od ponad 40 lat w ustawodawstwie ubezpieczeń społecznych prawo do wcześniejszej emerytury jest wiązane z coraz to nowymi rodzajami prac i może wystąpić sytuacja, w której rodzaje prac wykonywanych w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych XX w nie będąc wówczas zaliczane do prac szkodliwych, zostały uznane za takie przez przepisy obecnie obowiązujące. Upływ czasu, zazwyczaj jest wyznacznikiem postępu społecznego, i w omawianej sytuacji zmiana stanu prawnego spowoduje rozszerzenie

materialnych uprawnień ubezpieczonego. (tak: glosa Teresy Bińczyckiej - Majewskiej do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1999 r., II UKN 619/98 OSNP 2000/11/439, OSP 2002/2/26, OSNP-wkł. 1999/19/1, M.Prawn. 1999/12/9, PiZS 1999/9/35).

Rozstrzygając niniejszą sprawę nie można pominąć też faktu, że organ rentowy nie kwestionował faktu pracy w szczególnych warunkach Z. A. i M. S. – współpracowników ubezpieczonego. W ocenie Sądu Okręgowego zauważyć należy, że odmienne traktowanie ubezpieczonego stanowiłoby naruszenie zasady równego traktowania ubezpieczonych zapisaną w art. 2 a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2007r. Nr 11, poz. ze zm.)

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na ustalenie, że praca ubezpieczonego w okresie od 1 lutego 1971 roku do 14 lutego 1973 roku (2 lata i 13 dni) i od 18 lutego 1974 roku do 30 marca 1997 roku (23 lata, 1 miesiąc i 12 dni) w Zakładach (...) S.A w S. to praca w szczególnych warunkach o której mowa w załączniku A do powyżej określonego rozporządzenia w Dziale III w pkt 67 i 70 tj. prace przy obsłudze pieców grzewczych i obróbce cieplnej, transporcie materiałów na gorąco oraz transporcie wewnętrznym między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są w wykazie oraz nabijanie na gorąco obręczy na beczki metalowe oraz gięcie prętów przy produkcji łańcuchów.

Zatem na dzień 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony posiada wymagany okres pracy w szczególnych warunkach, albowiem jeżeli doliczymy okres pracy od 1 lutego 1971 roku do 14 lutego 1973 roku (2 lata i 13 dni) i od 18 lutego 1974 roku do 30 marca 1997 roku (23 lata, 1 miesiąc i 12 dni) oznacza, to iż ubezpieczony udowodnił posiadanie 15-letniego okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W tym stanie rzeczy z uwagi na to, że T. T. spełnił wszystkie warunki konieczne do przyznania mu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 32 ust. 2 i 4 tej ustawy i w zw. z § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu T. T. prawo do emerytury od 4 stycznia 2013 roku, o czym orzekł jak w sentencji.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 118 ust.1a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, uznając, że dopiero postępowanie sądowe, a szczególności przeprowadzone w tym postępowaniu dowody z zeznań świadków, pozwoliły na ustalenie, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) w S. wykonywał pracę w warunkach szczególnych wobec tego przesądziły ostatecznie o zasadności wniosku.

Mając powyższe na względzie Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do emerytury, o czym orzekł jak w sentencji.